

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αθηνών 58
Ταχ. Κώδικας: 10441 Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 5275217

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΠ 2023-2027

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-73-1.1 «ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»

**ΔΡΑΣΗ 2 «ΕΡΓΑ ΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΓΙΑ ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΓΓΕΙΩΝ
ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ»**

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στήριξης πράξεων προς ένταξη στην Παρέμβαση Π3-73-1.1 «Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων», Δράση 2 «Έργα ταμίευσης και αρδευτικών δικτύων για νέα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων», του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027.

Αθήνα, Ιούλιος 2026

1. Στόχοι της Παρέμβασης

Στην Ελλάδα, ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γεωργία, σε σχέση με τους υδάτινους πόρους, είναι η έντονη εποχική ανισοκατανομή μεταξύ της διαθεσιμότητας του νερού και της ζήτησης του για αρδευτική χρήση. Η ορθολογική διαχείριση και αποδοτικότερη χρήση του νερού στη γεωργία είναι επιτακτική ανάγκη για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Για την επίτευξη του στόχου αυτού σχεδιάστηκε παρέμβαση, στο πλαίσιο της οποίας εντάσσονται και συγχρηματοδοτούνται πράξεις που αφορούν υποδομές εγγείων βελτιώσεων, οι οποίες στοχεύουν πρωτίστως στην αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του νερού στη γεωργία, μέσω παρεμβάσεων για τη συγκράτηση των χειμερινών απορροών και τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων με στόχο τη μείωση των απωλειών.

Οι επενδύσεις που εντάσσονται στην παρούσα Δράση είναι οι οριζόμενες στο άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και στην Παρέμβαση Π3-73-1.1 του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, όπως εξειδικεύονται στο κεφάλαιο 5 παρακάτω.

2. Δυνητικοί Δικαιούχοι

- Περιφέρειες (Αρμόδιες υπηρεσίες οι οποίες έχουν την ευθύνη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του προγράμματος των σχετικών έργων).
- Δήμοι (Αρμόδιες υπηρεσίες οι οποίες έχουν την ευθύνη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του προγράμματος των σχετικών έργων).

Για τους ανωτέρω δικαιούχους θα πρέπει να τεκμηριώνεται η διοικητική και επιχειρησιακή τους ικανότητα για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Ειδικότερα, για τους Δήμους θα πρέπει να τεκμηριώνεται η επάρκεια κατάλληλου επιστημονικού προσωπικού (στελέχωση με μηχανικούς ΠΕ ή ΤΕ) ή/και η δυνατότητα παροχής τεχνικής υποστήριξης μέσω υπογραμμένων προγραμματικών συμβάσεων

Τονίζεται ότι ο κάθε δυνητικός δικαιούχος Δήμος, έχει δικαίωμα υποβολής έως, το ανώτερο, μία (1) αίτηση στήριξης, ενώ ο κάθε δυνητικός δικαιούχος Περιφέρεια, έχει δικαίωμα υποβολής έως, το ανώτερο, δυο (2) αιτήσεις στήριξης.

3. Περιοχή εφαρμογής

Η Δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα.

4. Επιλέξιμες δαπάνες πράξης

- Δαπάνες που αφορούν στην κατασκευή έργου εγγείων βελτιώσεων (συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών συνοδών υποέργων που απαιτούνται π.χ. αποζημιώσεις ηρτημένης εσοδείας εφόσον το δίκτυο διέρχεται από ιδιωτικές εκτάσεις, αποζημιώσεις Οργανισμών Κοινής Ωφελείας, αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες κλπ).

Τα έργα που υποστηρίζονται από την παρέμβαση περιλαμβάνουν:

- ✓ Εκσυγχρονισμό υπαρχόντων δικτύων άρδευσης, καθώς και των σχετικών υποστηρικτικών τους υποδομών.
- ✓ Ανακαίνιση και αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.
- ✓ Έργα εξοικονόμησης ενέργειας στην άρδευση.
- ✓ Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων τηλεμετρίας και γεωργίας ακριβείας.
- ✓ Χρήση ανακυκλωμένων υδάτων.
- ✓ Έργα Ταμίευσης νερού και συνοδά αρδευτικά δίκτυα
- ✓ Έργα τεχνικού εμπλουτισμού υπόγειων υδάτων σε ανακαίνιση δικτύου από γεωτρήσεις.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα άρθρα 73, 74 και 86 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και την υπ' αρ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) Απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)».
- Σύμφωνα με την παρ. 3γ του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, η δαπάνη για την αγορά γης για ποσό που υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης είναι μη επιλέξιμη δαπάνη.

5. Βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας

- 1) Η προτεινόμενη πράξη πρέπει να είναι συμβατή με τους όρους του άρθρου 74 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και τις κατηγορίες επένδυσης που ορίζονται στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.
- 2) Στην περίπτωση που η προτεινόμενη πράξη αφορά ή περιλαμβάνει εκσυγχρονισμό αρδευτικού δικτύου, αυτό πρέπει να αποτελείται στο σύνολό του από κλειστούς αγωγούς.

Κατ' εξαίρεση γίνεται δεκτό, τμήμα του δικτύου να μην αποτελείται από κλειστούς αγωγούς, στις περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται τεκμηριωμένα από τεχνικούς λόγους και εφόσον το σχετικό μήκος του τμήματος αυτού δεν υπερβαίνει το 5% του συνολικού μήκους του προτεινόμενου δικτύου.

3) Για τις πράξεις που αφορούν εκσυγχρονισμό ή βελτίωση υφιστάμενων συλλογικών αρδευτικών δικτύων, καθώς και αντικατάσταση ανοικτών αρδευτικών διωρύγων με κλειστά δίκτυα, υποβάλλεται εγκεκριμένη **Μελέτη Δυνητικής Εξοικονόμησης Ύδατος** σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, από την οποία τεκμηριώνεται η συμμόρφωση της πράξης με τις απαιτήσεις του άρθρου 74 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

4) Για προτεινόμενη πράξη στην οποία προβλέπεται **εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας** (εγκατάσταση ΑΠΕ), θα αφορά αυτοπαραγωγή με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (net billing) ή/και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (virtual net billing).

Υποβάλλεται οριστική προσφορά σύνδεσης ή σύμβαση σύνδεσης μεταξύ του Δικαιούχου ή του Διαχειριστή του αρδευτικού δικτύου και του ΔΕΔΔΗΕ ή εάν δεν έχουν καταρτισθεί οι όροι σύνδεσης, απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δικαιούχου ή/και του Διαχειριστή του αρδευτικού δικτύου για δέσμευση του/τους ότι, **πριν την δημοπράτηση του έργου**, θα προσκομιστεί η σύμβαση σύνδεσης με τον ΔΕΔΔΗΕ για αυτοπαραγωγή με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (net billing) ή/και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (virtual net billing).

Επισημαίνεται ότι ο Δικαιούχος ή ο Διαχειριστής του αρδευτικού δικτύου είναι ο μόνος υπεύθυνος για την έκδοση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης του φωτοβολταϊκού σταθμού με το δίκτυο και την υπογραφή της απαραίτητης σύμβασης με τον ΔΕΔΔΗΕ για την αυτοπαραγωγή με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (net billing) ή/και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (virtual net billing).

5) Υποβάλλεται η εγκεκριμένη οριστική τεχνική μελέτη, σύμφωνα με τα ισχύοντα κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (*Η Απόφαση έγκρισης εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα Δήμων και Περιφερειών ή στην περίπτωση υλοποίησης μέσω προγραμματικής σύμβασης από το αντίστοιχο αρμόδιο όργανο*).

6) Η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά μεμονωμένο έργο ανόρυξης γεωτρήσεων.

7) Η προτεινόμενη πράξη δεν έχει ολοκληρώσει το φυσικό της αντικείμενο ή δεν έχει εκτελεστεί πλήρως μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης, ανεξάρτητα από το εάν έχουν

καταβληθεί όλες οι σχετικές ενισχύσεις (σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 86 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115).

- 8) Οι προβλεπόμενες δαπάνες της προτεινόμενης πράξης ή μέρος αυτών, **δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ούτε θα χρηματοδοτηθούν** από Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, σε καμιά από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους ή στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.
- 9) Ο προϋπολογισμός της πράξης είναι εντός των προβλεπόμενων στην πρόσκληση ορίων.
- 10) Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης. Ειδικότερα εξετάζεται:
- α) η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία υποέργα / κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου) και
 - β) αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη.
- 11) Εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της προτεινόμενης πράξης.
- 12) Ύπαρξη των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων σε ισχύ:

- Περιβαλλοντική αδειοδότηση που αφορά στην προτεινόμενη πράξη. Ανάλογα με το είδος-μέγεθος της επένδυσης, υποβάλλεται κατά περίπτωση Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) ή απαλλαγή από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία έχει εκδοθεί από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.
- Έγκριση Εφορειών Αρχαιοτήτων.
- Έγκριση Δασικών Υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι για τις περιοχές που περιλαμβάνονται στην ανάρτηση δασικών χαρτών και σύμφωνα με την παρ.6, άρθρο 20, του ν.3889/2010 (Α'182) όπως ισχύει, αρκεί η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) επί του τοπογραφικού διαγράμματος (οριζοντιογραφίας) από το συντάκτη του, περί του δασικού ή μη χαρακτήρα της έκτασης. Στη δήλωση αναφέρεται υποχρεωτικά αν ο χαρακτήρας της έκτασης ως δασικής ή μη, έχει προσωρινή ή οριστική ισχύ, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται ο δασικός χάρτης. Εάν τμήμα της έκτασης παρέμβασης χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τους αναρτημένους δασικούς χάρτες ως οποιασδήποτε μορφής δασικό τότε απαιτείται η αδειοδότηση από την αρμόδια δασική αρχή.

Οι ανωτέρω αδειοδοτήσεις των Εφορειών Αρχαιοτήτων και των Δ/νσεων Δασών δεν απαιτούνται για παρεμβάσεις εγκατάστασης συστημάτων τηλεμετρίας – τηλεελέγχου και ηλεκτρονικών υδροληψιών άρδευσης.

- Άδεια χρήσης νερού.

Υποβάλλεται άδεια χρήσης νερού σε ισχύ, εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Στην περίπτωση κατά την οποία, παρά το ότι έχει υποβληθεί αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας χρήσης νερού, δεν έχει εκδοθεί η απαιτούμενη άδεια από την αρμόδια Υπηρεσία Υδάτων, θα θεωρηθεί ότι πληρείται το σχετικό κριτήριο επιλεξιμότητας, με την υποβολή αντιγράφου του σχετικού αιτήματος που είχε υποβληθεί προς την αρμόδια υπηρεσία και βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου, ότι επί του σχετικού αιτήματος δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα απορριπτική απόφαση. **Η άδεια χρήσης νερού θα πρέπει να υποβληθεί στην Υπηρεσία, το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, ενώ παράλληλα αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης προέγκρισης διακήρυξης Υποέργων κατασκευής ή προμήθειας της πράξης. Με την παρέλευση του ενός έτους χωρίς την υποβολή της απαιτούμενης άδειας χρήσης νερού, ανακαλείται η ένταξη της πράξης στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.**

- Άδεια εκτέλεσης έργου (εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας).

- Για παρεμβάσεις εγκατάστασης ΑΠΕ, βεβαίωση ή πρακτικό αρμόδιας υπηρεσίας από το οποίο να προκύπτει η χρήση γης (υψηλής ή μη παραγωγικότητας). Υποβάλλεται στην περίπτωση που δεν αναφέρεται στα «έχοντας υπόψη» της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

- 13) Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας και η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.
- 14) Για προτεινόμενη πράξη η οποία έχει ξεκινήσει πριν από την υποβολή της αίτησης στήριξης, εξετάζεται αν έχει τηρηθεί το εφαρμοστέο δίκαιο.

❖ Αναλυτικά, σύμφωνα με το άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας, ανά κατηγορία προτεινόμενης επένδυσης:

I. Επένδυση βελτίωσης υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου αρδευτικής υποδομής σε υδάτινο σώμα, η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί ως ανώτερη ή ίση της καλής, ως προς την ποσότητα:

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ.
- Η επένδυση να είναι συμβατή με το τελευταίο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμών- ΣΔΛΑΠ.
- Υφίσταται ή δημιουργείται, ως μέρος της επένδυσης πρόγραμμα υδρομέτρησης, που επιτρέπει να καταμετράται η κατανάλωση ύδατος στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης.
- Η επένδυση επιτυγχάνει εκ των προτέρων Ελάχιστη Δυνητική Εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 20%.

II. Επένδυση βελτίωσης υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου αρδευτικής υποδομής σε υδάτινο σώμα, η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί ως κατώτερη της καλής, ως προς την ποσότητα:

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ.
- Η επένδυση να είναι συμβατή με το τελευταίο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ.
- Υφίσταται ή δημιουργείται, ως μέρος της επένδυσης πρόγραμμα υδρομέτρησης, που επιτρέπει να καταμετράται η κατανάλωση ύδατος στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης.
- Η επένδυση επιτυγχάνει εκ των προτέρων Ελάχιστη Δυνητική Εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 20%
- Η επένδυση πρέπει να διασφαλίζει πραγματική μείωση της χρήσης του νερού ανερχόμενη τουλάχιστον στο 50% της δυνητικής εξοικονόμησης, που καθίσταται δυνατή χάρη σε αυτήν.

III. Επένδυση για τη δημιουργία έργου ταμίευσης χειμερινών απορροών

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ.
- Η επένδυση να είναι συμβατή με το τελευταίο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ.
- Υφίσταται ή δημιουργείται, ως μέρος της επένδυσης πρόγραμμα υδρομέτρησης, που επιτρέπει να καταμετράται η κατανάλωση ύδατος στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης.
- Οι σωρευτικές επιπτώσεις της κατασκευής ενός ταμιευτήρα θα συνεκτιμηθούν με τυχόν άλλες παρεμβάσεις στη σχετική Λεκάνη Απορροής (ΛΑΠ), ως εκ τούτου όλα τα εν δυνάμει έργα που

αφορούν στη σχετική ΛΑΠ θα επανεξετάζονται στο πλαίσιο του άρθρου 4(7) της Οδηγίας 2000/60.

IV. Επένδυση που επηρεάζει αποκλειστικά και μόνο την ενεργειακή απόδοση: (π.χ. αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, εγκατάσταση ΑΠΕ κ.α.)

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης που αφορά στη χρήση του έργου, η οποία είναι σε ισχύ.
- Η επένδυση να είναι συμβατή με το τελευταίο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ.
- Υφίσταται ή δημιουργείται, ως μέρος της επένδυσης πρόγραμμα υδρομέτρησης, που επιτρέπει να καταμετράται η κατανάλωση ύδατος στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης.

V. Επένδυση άρδευσης με χρήση ανακυκλωμένου νερού:

- Ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε ισχύ, που αφορά στη χρήση του έργου και αποδεικνύει ότι η επένδυση δεν επηρεάζει υπόγειο ή επιφανειακό υδατικό σύστημα και μόνο εάν η παροχή και η χρήση του νερού αυτού συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/741.
- Η επένδυση να είναι συμβατή με το τελευταίο εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ.
- Υφίσταται ή δημιουργείται, ως μέρος της επένδυσης πρόγραμμα υδρομέτρησης, που επιτρέπει να καταμετράται η κατανάλωση ύδατος στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης.

Διευκρινιστικά σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Αν δεν υπάρχει εγκατεστημένος υδρομετρητής κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, επιβάλλεται η προμήθεια και εγκατάσταση του μέσω της προτεινόμενης επένδυσης. Θα πρέπει στον προϋπολογισμό της μελέτης να περιλαμβάνεται ξεχωριστό άρθρο για τον/τους υδρομετρητή/τες.
- Οι κατηγορίες επένδυσης I και II δεν αφορούν αύξηση αρδευόμενης έκτασης.
- Κατασκευή δικτύου σε μια ήδη αρδευόμενη περιοχή, όπου υφίστανται υποδομές πριν την προτεινόμενη επένδυση (π.χ. ατομικές υδροληψίες, ατομικά δίκτυα, δίκτυα ανοιχτά ή κλειστά, κ.α.) αφορά βελτίωση υφιστάμενης υποδομής άρδευσης.
- Παρεμβάσεις εγκατάστασης συστημάτων τηλεμετρίας – τηλεελέγχου ή/και ηλεκτρονικών υδροληψιών άρδευσης αφορούν εξοικονόμηση ύδατος (κατηγορίες επένδυσης I και II) και απαιτούν μελέτη δυναμικής εξοικονόμησης νερού, εκτός αν εφαρμόζονται σε επενδύσεις άρδευσης με χρήση ανακυκλωμένου νερού.

- Παρεμβάσεις εγκατάστασης ΑΠΕ δε δύναται να αποτελούν αυτόνομη επένδυση, αλλά θα πρέπει υποχρεωτικά να συνδυάζονται με λοιπές παρεμβάσεις των επιλέξιμων κατηγοριών επένδυσης.
- Στην περίπτωση τεχνητού εμπλουτισμού, η προτεινόμενη πράξη θα πρέπει παράλληλα να στοχεύει στη μείωση της κατανάλωσης νερού (π.χ. να περιλαμβάνει και ανακαίνιση δικτύου με απόληψη από γεωτρήσεις).
- Στο πλαίσιο της κατηγορίας V. «Επένδυση άρδευσης με χρήση ανακυκλωμένου νερού»:
 - α) είναι δυνατή η αύξηση αρδευόμενης έκτασης, δηλαδή η κατασκευή δικτύου σε περιοχή όπου δεν υπάρχει καμία υποδομή άρδευσης και
 - β) δεν ενισχύονται δαπάνες για την επεξεργασία ύδατος.

Αναλυτικά το σύνολο των κριτηρίων επιλεξιμότητας και οι οδηγίες για την εξέτασή τους θα περιληφθούν στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που θα συνοδεύει την πρόσκληση.

6. Αρχές κριτηρίων επιλογής

Τα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης πράξεων εξετάζουν:

- Το βαθμό περιβαλλοντικής επίπτωσης.
- Την οικονομική ευστάθεια των έργων.
- Τη συμπληρωματικότητα των επενδύσεων με υφιστάμενες υποδομές άρδευσης.
- Το βαθμό διοικητικής και τεχνικής ωριμότητας των έργων, όπως απαιτείται για την άμεση εφαρμογή των επενδύσεων.
- Τη συμπληρωματικότητα με άλλα μέτρα του Προγράμματος και άλλα Ταμεία.
- Την κατηγορία περιοχής υλοποίησης της πράξης.

Αναλυτικά η εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής πράξεων, η βαρύτητά τους, καθώς και οδηγίες για την εξέτασή τους θα περιληφθούν στον οδηγό διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που θα συνοδεύει την πρόσκληση.

7. Οικονομικά στοιχεία

- Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται σε **80.000.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.)**.
- Ως **μέγιστος** προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των **2.200.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.)**.

Στο ποσό των 2.200.000,00 € περιλαμβάνονται όλα τα πιθανά κόστη όλων των υποέργων της πράξης.

Οποιαδήποτε υπέρβαση του ανωτέρω μέγιστου ορίου στον προϋπολογισμό των υποβαλλόμενων πράξεων, καθιστά τις προτεινόμενες πράξεις μη επιλέξιμες, με αποτέλεσμα την απόρριψή τους, ακόμη και εάν ο δυνητικός δικαιούχος δεσμεύεται να καταβάλλει το επιπλέον ποσό.

- Η Παρέμβαση Π3-73-1.1 συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης «Ε.Γ.Τ.Α.Α.») και από το Ελληνικό Δημόσιο.

8. Χρονική διάρκεια

Η ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών είναι η 1^η Ιανουαρίου 2023.

Η ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των προτεινόμενων πράξεων, είναι η **31^η Δεκεμβρίου 2029**. Το φυσικό αντικείμενο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και η τελική αίτηση πληρωμής να έχει υποβληθεί από τους δικαιούχους στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ως Οργανισμού Πληρωμών στο πλαίσιο διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, **το αργότερο μέχρι 31 Οκτωβρίου 2029**.

9. Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων Στήριξης

- Με απόφαση της Γενικής Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών θα εκδοθεί πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-1.1 «Έργα Υποδομών Εγγείων Βελτιώσεων», Δράση 2 «Έργα ταμίευσης και αρδευτικών δικτύων για νέα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων», στην οποία θα προσδιοριστούν: η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης, η ημερομηνία έναρξης και λήξης υποβολής, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, η διαδικασία επιλογής και ένταξης των πράξεων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων κλπ.
- **Τρόπος υποβολής αιτήσεων στήριξης:** Η αίτηση στήριξης με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα υποβληθούν **αποκλειστικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (εφεξής ΟΠΣΚΑΠ) (<https://cspis.opkepe.gov.gr/CRDIIS/>). Για το σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου να διαθέτουν ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ, πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης**.

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>).

- Η επιλογή και ένταξη των πράξεων γίνεται με συγκριτική αξιολόγηση ύστερα από εξέταση της πληρότητας των κριτηρίων επιλεξιμότητας και βαθμολόγηση της κάθε αίτησης στήριξης σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής. Οι αιτήσεις κατατάσσονται κατά απόλυτη φθίνουσα σειρά, βάσει κριτηρίων επιλογής και επιλέγονται για στήριξη όσες καλύπτονται από τις διαθέσιμες πιστώσεις.

10. Απαιτούμενα έγγραφα / δικαιολογητικά ανάλογα με το είδος της προτεινόμενης πράξης

1. Αίτηση στήριξης στο πλαίσιο της οποίας:

- Αναφέρεται: η προτεινόμενη πράξη με τα υποέργα της και τα αντίστοιχα ποσά δημόσιας δαπάνης.
- Περιγράφεται: το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, τα παραδοτέα της, η μεθοδολογία υλοποίησης, ο τρόπος αξιοποίησής της, η συμπληρωματικότητα με υφιστάμενη υποδομή άρδευσης, η συμπληρωματικότητα με άλλα μέτρα του προγράμματος και άλλα Ταμεία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης κλπ.
- Δηλώνεται: το υδάτινο σώμα που εξυπηρετεί την προτεινόμενη πράξη και η κατάστασή του ως προς την ποσότητα ύδατος σύμφωνα με τα ισχύοντα ΣΔΛΑΠ, ότι η πράξη δεν έχει περατωθεί φυσικά ούτε έχει εκτελεστεί πλήρως, ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης, ότι η επένδυση εγκατάστασης παραγωγής ενέργειας που προβλέπεται στην προτεινόμενη πράξη αφορά αυτοπαραγωγή με με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (net billing) ή/και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (virtual net billing).

2. Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) ή πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις (ΠΠΔ) ή απαλλαγή από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης (σε ισχύ).

3. Μελέτη δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος σύμφωνα με τις προδιαγραφές των υπ' αρ. 165/20277/06-02-2018 (Β' 863) και 616/109954/15-04-2024 (Β' 2384) αποφάσεων της Δ/νσης Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η οποία έχει εκπονηθεί και υπογραφεί αρμοδίως και η εγκριτική της απόφαση (δεν απαιτείται στις επενδύσεις κατηγορίας III, IV, και V).

4. Βεβαίωση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης ή του δικαιούχου ότι στην προτεινόμενη πράξη υπάρχει ήδη εγκατεστημένος υδρομετρητής ή ότι περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης και θα εγκατασταθεί με την υλοποίησή της.
5. Μελέτη ενεργειακής εξοικονόμησης (εφόσον απαιτείται) η οποία έχει εκπονηθεί και υπογραφεί αρμοδίως και η εγκριτική της απόφαση.
6. Οριστική προσφορά σύνδεσης ή σύμβαση σύνδεσης μεταξύ του Δικαιούχου ή του Διαχειριστή του αρδευτικού δικτύου και του ΔΕΔΔΗΕ ή εάν δεν έχουν καταρτισθεί οι όροι σύνδεσης, απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δικαιούχου ή/και του Διαχειριστή του αρδευτικού δικτύου για δέσμευση του/τους ότι, **πριν την δημοπράτηση του έργου**, θα προσκομιστεί η σύμβαση σύνδεσης με τον ΔΕΔΔΗΕ για αυτοπαραγωγή με ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (net billing) ή/και εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (virtual net billing) *(υποβάλλεται για πράξη στην οποία προβλέπεται εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας)*.
7. Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης εργασιών, στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις.
8. Για πράξεις οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι έχει τηρηθεί το εφαρμοστέο δίκαιο και ειδικότερα δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης ή/και ανάληψης νομικής δέσμευσης.
9. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης.
10. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης ή, σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις και εφόσον υπάρχουν, κτηματολογικά διαγράμματα ή/και απόφαση καθορισμού προσωρινής τιμής από δικαστήριο.
11. Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, όπως προβλέπεται από την νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης.
12. Γεωργοοικονομοτεχνική μελέτη που περιλαμβάνει τις εκτάσεις της προτεινόμενης πράξης, τελευταίας δεκαετίας, η οποία έχει εκπονηθεί και υπογραφεί αρμοδίως και η εγκριτική της απόφαση.
13. Μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας (ΜΟΣ) που περιλαμβάνει τις εκτάσεις της προτεινόμενης πράξης, τελευταίας δεκαετίας (εφόσον υπάρχει), η οποία έχει εκπονηθεί και υπογραφεί αρμοδίως και η εγκριτική της απόφαση.

14. Εγκριτική απόφαση επικαιροποιημένης οριστικής μελέτης, τεχνική περιγραφή, αναλυτικός προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, αναλυτικό τιμολόγιο δημοπράτησης, οριζοντιογραφία γενικής διάταξης έργου.
15. Απαιτούμενες αδειοδοτήσεις (Εφορειών Αρχαιοτήτων, Δασικών Υπηρεσιών, Δ/νσης Υδάτων).
16. Απόφαση ένταξης έργου που αξιοποιείται από την προτεινόμενη πράξη σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα (εφόσον υπάρχει).
17. Απόφαση αρμόδιου οργάνου χαρακτηρισμού της περιοχής υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη (υποβάλλεται εφόσον αφορά).
18. Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο (εφόσον υπάρχει).

11. Πληροφορίες-Δημοσιότητα

Το παρόν κείμενο δεν αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-73-1.1, δεν υπερισχύει έναντί του, στοχεύει αποκλειστικά και μόνο στην έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία των ενδιαφερόμενων δικαιούχων και οι οριστικοί όροι και προϋποθέσεις θα περιγράφονται οριστικά στο κείμενο της Πρόσκλησης.

Η Προδημοσίευση της Πρόσκλησης της Παρέμβασης Π3-73-1.1 «Έργα Υποδομών Εγγείων Βελτιώσεων», Δράση 2 «Έργα ταμίευσης και αρδευτικών δικτύων για νέα έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων», κοινοποιείται ηλεκτρονικά στους δυνητικούς δικαιούχους και αναρτάται στις ιστοσελίδες του ΥΠ.Α.Α.Τ. (www.agrotikianaptixi.gr και www.minagric.gr).

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΑΡΓΥΡΩ ΖΕΡΒΑ